

Sözcükte Anlam - 2 (Sözcükler Arası Anlam İlişkisi)

1. Balık gölü yararlı bak çocuk deryalara,
Kamerin mehtabında gir farklı rüyalara,
Yakamozlu tacınla dal ulvi hüyalara,
Okyanuslar ötesi çık renkli dünyalara.
Aşağıdakilerden hangisi, bu dördlükteki altı çizili sözcüklerle aynı kavram alanına girer?

- A) Nehir
B) Deniz
C) Irmak
D) Çay

2. Her derde dermandır, şiir yazarım
Kalemimle kızar, bazen üzerim
Bazen de methiye, övgü dizerim
Her konuda vardır, şiir eserim
Bu dördlükteki sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) "Dert" ve "derman" sözcükleri zıt anlamlı sözcüklerdir.
B) Soyut anlamlı sözcüğe yer verilmiştir.
C) "Kızmak" ve "üzmek" sözcükleri yakın anlamlıdır.
D) "Methiye" ve "övgü" sözcükleri eş anlamlıdır.

3. Varlığı bir şey kazandırmayanın, yokluğu bir şey kaybettirmez.
Bu cümledeki "varlık-yokluk, kazandırmak-kaybettirmek" sözcükleri arasındaki anlam ilişkisi aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Gün doğmadan neler doğar, derdi babaannem.
B) Hayat gülümsedikçe ve umut ettikçe yaşamaya değer.
C) Karanlığa kızacağınıza küçük bir ışık da siz yakın, daha iyi edersiniz.
D) Bilginin efendisi olmak için çalışmanın uşağı olmak şarttır.

4. Tohumlar fidana, fidanlar ağaca
Ağaçlar ormana dönmeli yurdumda
Yuvadır kuşlara, örtüdür toprağa
Can verir doğaya, ormanlar yurdumda
Bu şiirde geçen aşağıdaki sözcüklerden hangisi aynı kavram alanına girmez?

- A) Ağaç
B) Toprak
C) Tohum
D) Fidan

5. Saygı, sevgi, ilgiyle
Gelişir, büyürüz.
İyi, doğru, güzele
Hep birlikte yürürüz.
Bu dizelerde aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinin karşıt anlamlısı yoktur?

- A) Arkadaşlarımız yanlış bir iş yaptıklarında onları güzel bir dille uyarmak bizim sorumluluğumuzdur.
B) Başına gelen sıkıntılara sabredersen sorunların gün geçtikçe azalır.
C) Nefret dolu bakışları insanları çok rahatsız etti.
D) Kötü davranışlar hem yapana hem de topluma zarar verir.

6. Karadan
Gel geç gönül karadan
Yârim gider gemiyle
Ben giderim karadan
Ciğerim göz göz oldu
Görünmüyor yaradan
Ayırmasın Hak beni
Kaşı gözü karadan
Bu mânideki altı çizili sözcüklerde bulunan anlam ilişkisinin benzeri aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinde vardır?

- A) Evlerinin önündeki kuru meşe dallarını topladı.
B) İş dünyamız bu süreçte daha çok çalışmalı.
C) Dünyada sıra dışı olayların yaşandığını inkâr edemeyiz.
D) Ara sıra kır kokuları getiren hafif bir rüzgâr esiyordu.

Sözcükte Anlam - 2 (Sözcükler Arası Anlam İlişkisi)

7. Yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş sözcüklerin Türkçesini kullanmalıyız.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bu uyarı dikkate alınmamıştır?

- A) Radyodaki müziğin sesi insanı başka dünyalara götürüyor.
B) Kameraman çekim yapmak için sunucunun hazırlanmasını bekliyor.
C) Birkaç gün önce selfie çubuğu aldım ancak bir türlü kullanamadım.
D) Sabah ilk işi, gazeteyi alıp hızlıca gözden geçirmek oluyor.

8. Aydınlığa koştum, karanlık çıktı
Her sevgi, her vefa bir anlık çıktı

Bu dizelerdeki altı çizili sözcükler arasındaki anlam ilişkisinin benzeri aşağıdakilerin hangisinde yoktur?

- A) Neden böyle düşman görünürsünüz
Yıllar yılı dost bildiğim aynalar
B) Yollar uzun, yollar ince
Yollar kısa, aşk gelince
C) Yüksekinde büyük namlı karın var
Alçağında mor sümbüllü bağın var
D) Aşklar uçup gitmiş olmalı bir yazla
Halay çeken kızlar misali kol kola

9. Bahçelerde eser yeller

I
Name söyler tatlı diller
Al dudaklı genç gelinler
II III
Seni içer yudum yudum
IV

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerden hangisinin hem eş seslisi hem de eş anlamlısı vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

10. CÜMLELER

- Ei sözüne güvenip düzenini bozma.
- Bir gün ayakkabının bağına basıp düşeceksin.
- Benim valizim dolu, kitapları başka bir çantaya koyalım.
- Bahçedeki yemeklerin üzerinde arılar uçuşuyor.

Bu cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin eş seslilerinin sözlük anlamı aşağıda verilmiştir.

SÖZLÜK ANLAMI

- Buz parçaları durumunda yere hızla düşen bir yağış türü.
- Üzüm kütüklerinin dikili bulunduğu toprak parçası.
- Yabancı şeylerden arınmış, katışıksız, saf, halis.
- Yakınların dışında kalan kimse, yabancı.

Buna göre altı çizili sözcüklerden hangisinin eş seslisinin sözlük anlamı verilmemiştir?

- A) Ei B) Bağ
C) Dolu D) Arı

11. Eş anlamlı görünmelerine rağmen aralarında az çok anlam farkı bulunan sözcüklere yakın anlamlı sözcükler de nir.

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bu açıklamaya uygun bir kullanım vardır?

- A) Kurtuluş Savaşı olduğu sıralarda ufak tefek bir çocukmuş babam.
B) Her konuda yerli yersiz konuşmak doğru bir davranış değil.
C) Keloğlan, uğraşmış didinmiş, sonunda kavak ağacının en tepesine tırmanmış.
D) Dışarıda güneşli ve ılık bir hava olunca dışarı çıktık.

12. İnternetteki duyuruyu okuyanlar hemen harekete geçti.
Aşağıdakilerden hangisinde bu cümledeki altı çizili sözcüğün eş anlamlısı vardır?

- A) İş ilanını görünce sevinçten havalara uçtu.
B) Projeksiyon cihazını kapatıp açar mısınız?
C) Dört bir yanımız bayraklarla donatılacak.
D) Bu şiiri de hemen okul panosuna asalım.

